

**UCHWAŁA NR XV/149/2019
RADY MIEJSKIEJ ŚMIGŁA**

z dnia 29 listopada 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2020 rok.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zmianami) i art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zmianami) uchwała się co następuje:

§ 1.

Mając na uwadze konieczność podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, a także przeciwdziałania następstw nadużywania alkoholu przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - na 2020 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych uchwalanej w Gminie Śmigiel, uwzględniającej cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Śmigła.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Śmigła
/-/ Wiesław Kasperski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH GMINY ŚMIGIEL NA ROK 2020

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

I. Diagnoza problemów uzależnień.

II. Cele programu.

III. Zadania do realizacji.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

5. Zapewnienie warunków działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

IV. Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

V. Monitorowanie stanu problemów alkoholowych w rodzinie.

VI. Sposoby realizacji zadań.

VII. Finansowanie zadań programu.

VIII. Sprawozdanie z realizacji.

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020 określa sposób realizacji zadań własnych gminy - obowiązek ten został nałożony między innymi na gminę ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Śmigiel prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie, który jest kontynuacją działań w tym zakresie prowadzonych w latach poprzednich.

Gminę Śmigiel zamieszkuje **17.741** osób, w tym **3.870** dzieci i młodzieży do lat 18.

Rynek alkoholowy:

- liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stan na dzień 30.10. 2019 r.

Wyszczególnienie	GASTRONOMIA	DETAL
Piwo	10	46
Wino	4	43
Alkohole powyżej 18%	4	39

- liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2019 r. stan na 30.10.2019 r.

Wyszczególnienie	GASTRONOMIA	DETAL
Piwo	2	1
Wino	2	1
Alkohole powyżej 18%	1	1

- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych stan na dzień 30.10.2019 r.

Wyszczególnienie	GASTRONOMIA	DETAL
Piwo, wino i alkohole powyżej 18%	10	46

- liczba punktów sprzedaży alkoholu w przeliczeniu na mieszkańca gminy stan na 30.10.2019 r.

Liczba mieszkańców przypadająca na 1 punkt: - sprzedaży (detal)	386
- sprzedaży alkoholu o zawartości pow. 18%	455

- wartości sprzedanego alkoholu w przeliczeniu na mieszkańca

lata	(piwa) do 4,5%	(wina) od 4,5% do 18%	(wódka) powyżej 18%	Ogółem wartość sprzedanego alkoholu	Gmina Śmigiel w przeliczeniu na 1 mieszkańca
2014	4.795.737,33	644.352,54	4.270.396,64	9.710.486,51	540,22
2015	5.020.949,92	622.133,40	4.240.120,15	9.883.203,47	550,87
2016	5.548.311,56	592.661,95	4.865.954,48	11.006.927,98	615,15
2017	4.788.768,98	597.899,55	4.524.478,90	9.911.147,43	555,12
2018	7.212.369,88	852.921,78	6.255.379,11	14.320.670,77	807,21

I. Diagnoza lokalna w zakresie problemów alkoholowych.

1. Dane dot. liczby wniosków skierowanych do Komisji o leczenie osób z problemami alkoholowymi:

2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
13	9	5	6

2. Tabela poniższa przedstawia ilości osób uczestniczących w comiesięcznych spotkaniach z terapeutą w Punkcie konsultacyjno – informacyjnym:

2016 r.	2017 r.	2018 r.	Stan na dzień 30.10.2019
49	52	140	143

3. Tabela przedstawia ilości osób, przyjętych do oddziałów DOTUA, OLU, OLU 2 i OLAZA w Wojewódzkim Szpitalu Neuropsychiatrycznym w Kościanie (dane z WSNP Kościan) na leczenie z nałogu alkoholizmu

Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
77	86	84

DOTU – Dzienny Oddział Terapii Leczenia Uzależnień

OLAZA – Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych

OLU – Oddział Leczenia Uzależnienia !

OLU2 – Oddział Leczenia Uzależnień II

4. Cykliczne badania problemów i zjawisk związanych z używaniem alkoholu przez dzieci i młodzież oraz problemów agresji i przemocy rówieśniczej w szkole realizowanych przez szkoły w ramach obowiązkowego zadania - szkolnego programu profilaktyki.

5. Zasoby:

dane o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem alkoholowym (Punkt konsultacyjno – informacyjny, poradnie specjalistyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu w Kościanie, Oddziały Leczenia Uzależnień w Kościanie w systemie lecznictwa stacjonarnego i niestacjonarnego, Poradnie odwykowe w Kościanie, Stowarzyszenia Abstynenckie w Czaczu, Kościanie, Lesznie, Grupy AA i AL.-Anon w Śmiglu, Czaczu, Kościanie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu, Gminny Punkt Wsparcia Rodziny w Śmiglu).

II. Cele gminnego programu

1. Cele nadrzędne:

- ograniczenie liczby zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży związanych z używaniem alkoholu
- zmniejszenie rozmiarów istniejących problemów alkoholowych wśród osób dorosłych
- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych i przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym
- zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy

2. Cele szczegółowe:

- opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej przez dzieci i młodzież (obecnie 12 latkowie)
- zmniejszenie liczby indywidualnych zagrożeń wynikających z picia alkoholu
- zmniejszenie liczby nietrzeźwych kierowców
- zwiększenie liczby osób leczonych w placówkach lecznictwa odwykowego
- szkolenie sprzedawców kontrolujących wiek osób kupujących alkohol

III. Zadania gminnego programu

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu w Gminie Śmigiel:

- współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy Gminy
- finansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych nie finansowanych przez NFZ,
- finansowanie programów związanych z przemocą w rodzinie,
- finansowanie i prowadzenie działalności punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz przemocy w rodzinie.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- finansowanie bieżącego utrzymania i działalności oraz doposażenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci na terenie gminy
- finansowanie wybranych programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych
- realizacja procedury „Niebieskiej Karty”
- finansowanie i organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży ze świetlic opiekuńczo-wychowawczych

- finansowanie i organizacja szkoleń dla przedstawicieli różnych grup zawodowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- współpraca i sfinansowanie kursów z podmiotami i służbami pomocniczymi w zakresie podnoszenia umiejętności w zakresie motywowania oraz diagnozowania i prowadzenia rozmów z ofiarą przemocy domowej i uzależnień,
- współpraca z pedagogami szkolnymi i pracownikami OPS
- finansowanie szkoleń i kursów dla dyrektorów i pedagogów ze szkół, wychowawców świetlic opiekuńczo-wychowawczych z zakresu profilaktyki uzależnień i superwizji pomocy psychologicznej dla dzieci i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- kierowanie na badanie mające na celu diagnozę uzależnienia
- rozpatrywanie wniosków zgłaszanych osób w celu podjęcia leczenia (przez Policję, OPS, pedagogów, członków rodziny i inne podmioty uprawnione)
- kierowanie wniosków i ponoszenie opłat sądowych do sądu rejonowego o wszczęcie postępowań w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych:

- dofinansowanie programów profilaktycznych dla uczniów w szkołach
- finansowanie programów i zajęć mających na celu kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec alkoholu, m.in. poprzez: promowanie zdrowego stylu życia, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży
- finansowanie profilaktyki z elementami zajęć sportowych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec używania napojów alkoholowych
- udział i dofinansowanie ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach społecznych i edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i zjawisk patologicznych w tym udział w imprezach plenerowych w ramach spędzenia czasu wolnego (od juniora do seniora)
- organizowanie i finansowanie szkoleń dla przedsiębiorców handlujących alkoholem
- działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i poprawy bezpieczeństwa w miejscach publicznych
- finansowanie szkoleń członków Komisji i osób aspirujących do pracy w tych strukturach (obowiązek ustawowy), zespołu interdyscyplinarnego, sołtysów, Kół Gospodyń Wiejskich.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- współpraca z instytucjami i podmiotami pozarządowymi, organizacjami sportowymi, kulturalno-oświatowymi i innymi w zakresie realizacji zajęć z zakresu profilaktyki uniwersalnej oraz selektywnej
- wsparcie merytoryczne i finansowe działalności stowarzyszeń abstynenckich
- współpraca i wspomaganie organizacji pozarządowych w zakresie realizacji programu profilaktyki alkoholowej.

5. Zapewnienie warunków działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zabezpieczenie lokalowe i finansowe pracy GKRPA (wynajmowanie pomieszczeń dla Komisji, Punktu konsultacyjno – informacyjnego, pomieszczeń świetlicy dla dzieci, spotkań Grup AA i Al.-Anon).

IV. Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu,

- Komenda Powiatowa Policji w Kościanie - Posterunek Policji w Śmiglu,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Śmiglu,
- Szkoły Podstawowe w Gminie Śmigiel,
- Przedszkole w Czaczu, Śmiglu i filia w Żegrówku,
- Organizacje pozarządowe działające w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie

V. Monitorowanie stanu problemów alkoholowych na terenie Gminy

- zbieranie i opracowywanie danych statystycznych dotyczących problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie, (Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień, OPS, Policja)
- dokonanie diagnozy opartej na cyklicznych, rzetelnych badaniach problemów i zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu przez dzieci, młodzież w szkołach podstawowych w ramach szkolnego programu profilaktyki
- gromadzenie bazy danych o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem alkoholowym korzystających z porad w Punkcie konsultacyjno – informacyjnym
- pozyskiwanie danych nt. stanu leczenia odwykowego z Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego w Kościanie
- pozyskiwanie danych nt. liczby interwencji domowych, liczby przestępstw, liczby zatrzymań związanych z problemem alkoholowym i przemocą Posterunek Policji Śmigiel i OPS Śmigiel
- pozyskiwanie danych dotyczących przestępczości nieletnich oraz ofiar i liczby wypadków drogowych spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców za pośrednictwem Posterunku Policji w Śmiglu
- Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych
- Kontrola oświadczeń dotyczących sprzedaży alkoholu.

Wskaźniki monitoringu

1. Komisja zmotywowała do podjęcia leczenia w 2018 roku 6 osób.
2. Planuje się przeprowadzić 5 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w handlu detalicznym Gminy Śmigiel.
3. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach świetlic opiekuńczo – wychowawczych wynosi około **156** (stan na dzień 30 października 2019 roku).

VI. Sposoby realizacji zadań

1. Koordynację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powierza się Pełnomocnikowi Burmistrza ds. Uzależnień
2. Zadania realizowane są przez wydział finansów, budżetu i windykacji dysponujący środkami finansowymi w ramach Programu.
3. Zakupy i zlecenia zewnętrzne dokonywane są na podstawie zlecenia zadań.
4. Obsługę administracyjną i prawną Komisji zapewnia Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień

VII. Finansowanie programu

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu Gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację Programu przesuwają się jako środki niewygasające na realizację zadań wymagających kontynuacji w roku następnym do momentu uprawomocnienia się nowego Gminnego Programu.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego względem osób nadużywających alkoholu.
2. Prowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych do podjęcia leczenia odwykowego.
3. Kierowanie spraw na badanie przez biegłego, osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, zakłócają spokój i porządek publiczny, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego.
4. Kierowanie spraw do Sądu w celu wydania postanowienia dotyczącego leczenia odwykowego.
5. Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
6. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
7. Kontrola oświadczeń o wysokości dochodów w związku z handlem alkoholem

Zasady wynagradzania członków Komisji i Pełnomocnika Burmistrza ds. Uzależnień

1. Członek komisji otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 20 % minimalnego wynagrodzenia ustalonego Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2020 r. Za każdorazową nieobecność w posiedzeniach Komisji potrąca się 15% z wynagrodzenia. W przypadku wystąpienia całomiesięcznej nieobecności spowodowanej chorobą, wyjazdem itp. członek Komisji nie otrzymuje wynagrodzenia za dany miesiąc.

Wynagrodzenie będzie wypłacane w ciągu siedmiu dni po upływie miesiąca w kasie Urzędu Miejskiego Śmigła.

2. Wynagrodzenie Pełnomocnika Burmistrza ds. Uzależnień ustalone jest zgodnie z zasadami wynagradzania pracowników samorządowych.

3. Członkowie GKRPA nie będący pracownikami Urzędu otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach obowiązujących w Urzędzie Miejskim Śmigła (tak jak pracownicy samorządowi).

Uzasadnienie do uchwały Nr XV/149/2019

Rady Miejskiej Śmigła

z dnia 29 listopada 2019 r.

Przepis art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zmianami) zobowiązuje gminy do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ich realizacja prowadzona jest w oparciu o roczny gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, do którego opracowania gmina jest ustawowo zobligowana

Ponadto ustawa wskazuje gminie źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań wynikających z programu. Dochody te nie mogą być przeznaczane na inne cele, niż związane z tym programem.

Powyższe zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz zapewnienie bezpłatnych form pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym w gminie Śmigiel zostały ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020.

Przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla gminy Śmigiel powinno w istotny sposób przyczynić się do wdrażania działań profilaktycznych i leczniczych, ograniczenia dostępności do alkoholu, leczenia, rehabilitacji i integracji osób uzależnionych od alkoholu, zapobiegania negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwania, działalności wychowawczej i informacyjnej, a co za tym idzie, do złagodzenia problemów spowodowanych nadużywaniem alkoholu, wobec czego podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu jest zasadne.

Program jest kontynuacją oraz rozszerzeniem zadań realizowanych w gminie Śmigiel od 1997 roku.